

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi kuntalain ja varainsiirtoverolain 4 §:n muuttamisesta

375/03.032/2020

KH 19.10.2020 § 286

Valtiovarainministeriö pyytää lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi kuntalain (410/2015) ja varainsiirtoverolain (931/1996) 4 §:n muuttamisesta. Lausunto annetaan lausuntopalvelu.fi:ssä 30.10.2020 mennessä.

Esityksessä ehdotetaan täsmennettäväksi kuntalain talousarviota koskevaa sääntelyä taloussuunnitelman tasapainon sekä alijäämän kattamisen osalta. Myös erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettelyä koskevaa sääntelyä ehdotetaan täsmennettäväksi. Lakiin ehdotetaan lisättäväksi säännökset alijäämän kattamiskaudesta kuntarakenteen muutoksissa sekä säännökset kuntayhtymien yhdistymisestä ja kuntayhtymän jakautumisesta. Myös kunnan hallintoa koskevaan sääntelyyn ehdotetaan useita sisällöllisiä ja selkeyttäviä muutoksia. Varainsiirtoverolakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että varainsiirtoveroa ei olisi suoritettava siirrettäessä kiinteistöjä tai arvopapereita vastaanottavaan kuntayhtymään kuntayhtymien yhdistyessä tai kuntayhtymän jakaantuessa eikä siirrettäessä kiinteistö kuntien yhdistyessä tai siirrettäessä kunnan osa toiseen kuntaan.

Liitteenä 2 on talous- ja kehittämisjohtajan kokoama pohja kaupungin lausunnoksi. Tässä lausuntopohjassa Kemijärvi esittää kuntalakiin ja varainsiirtoverolakiin lisättäväksi seuraavat lisäykset:

Lisäys 1

Kuntalain taloussuunnitelmakohtaan tulee kirjata selkeästi taloudellisessa ahdingossa olevien kunnille sallittavaksi keinoksi kirjanpidon toimenpiteet tulojen lisäyksen ja menojen vähennyksen ohella. Kunnilla, joilla on kattamatonta alijäämää taseessa, on usein omaisuutena myös käytöstä poistettavia, huonokuntoisia kiinteistöjä, joiden käyttötarkoitus on hävinnyt/häviämässä väestön vähenemisen tai muun syyn vuoksi. Nämä arvonsa menettäneet kiinteistöt rasittavat kunnan taloutta ylläpitokustannuksina ja niiden poistaminen taseesta on mahdotonta jo kertyneiden alijäämien vuoksi. Tähän tulee kuntalaissa kirjata selkeä lainsäädännöllinen helpotus ja kirjanpidolliset keinot, miten kunnat voivat tässä tilanteessa toimia ja saada tältä osin talouttaan kuntoon. Kunnille voisi lainsäädännöllä antaa taloudellinen liikkumavara tältä osin määräajaksi esim. valtiovarainministeriön erillispäätöksellä. Tätä menettelyä on esitetty VM:lle useiden kuntien ja Perlacon Oy:n toimesta, mutta tähän ei ole löydetty ratkaisua. Nyt tämän ratkaisun paikka olisi lainsäädännöllisesti mahdollinen ja auttaisi erittäin vaikeassa taloudellisessa asemassa olevia kuntia.

Lisäys 2

Varainsiirtoverolain (931/1996) 4 §:ä tulisi muuttaa kuntayhtymien ja kuntien välisten siirtojen lisäksi kunnan 100 prosenttisesti omistaman yhtiön tai säätiön

sekä kunnan välisen siirron osalta niin, että varainsiirtoveroa ei tulisi suorittaa tällaisen muutoksen yhteydessä. Perusteluna tälle on eräiden kunnan toimintoina olevien palvelujen muutospaineeet markkinaehtoisuuden rajan täytyessä (mm. ruokapalvelut, yritystilat), jotka edellyttävät tällaisen kunnan aiemmin omana toimintana olleen toiminnan eriyttämistä yhtiöksi ja siinä yhteydessä tapahtuvan liiketoimintaan liittyvän kiinteistö- ym. omaisuuden siirron yhtiölle. Varainsiirtoveron suorittaminen tällaisessa yhteydessä on kohtuutonta, koska aiemmin kuntatoimintana olleet tilat on hankittu pääosin julkisella rahoituksella ja -tuella. Mikäli tällä muutoksella on vaikutusta muiden verolakien sisältöön, niin varainsiirtoverolakiin tehty lisäys/muutos tulee huomioida myös näissä.

(Talous- ja kehittämisjohtaja Tuula Kuvaja, 040 730 0236)

Päätösehdotus (kaupunginjohtaja): Kaupunginhallitus päättää hyväksyä **liitteen 2** mukaisen lausunnon annettavaksi lausuntopalvelu.fi:ssä kaupungin lausuntona esityksiin kuntalain ja varainsiirtoverolain muutoksiin.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi: Valtiovarainministeriö / Lausuntopalvelu.fi